

hvor Overgang endnu ikke har fundet Sted, vil være ønskelig og heldig til at fremme Sagen; et Forslag som det, der foreligger, er derimod i mine Tanker fuldkommen uhenfigtsmæssigt dertil. Naar der nu skulde være Tale om en Overgang til Selveiendom, vilde man uvilkaarlig komme til at gaae i den Retning, som det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds (Frederiksen) i Formiddag omtalte, men jeg anseer det som en given Ting, at en Lov, der gaaer i denne Retning, ikke vil være til at gennemføre, fordt det vil brikte enten paa den ene Side eller paa den anden. Der er derimod en heel Deel andre Punkter, som ganske vist fortjene Overveielse, og som jeg ogsaa troer meget let ville kunne afhjælpes, nemlig de Misbrug, som ere blevne omtalte her ved Overdragelser paa to Personers Levetid gennem Forpagtninger. Jeg skal uforbeholdent udtale, at jeg betragter en sliq Overdragelse paa to Personers Levetid — nemlig den nuværende Fæsters og hans nuværende Kones — forenet med en overordentlig stor Recognition paa flere Tusinde Rigsdaler for slet ikke Andet, end hvad der ganske simpelt svarer til Fæsteforholdet, og det vil i mine Tanker være høist urimeligt at ville undtage et saadant Forhold fra de Bestemmelser, som Fæsteforholdene i det Hele ere underkastede. Dette forekommer mig ligger klart for Dagen, men jeg udtaler det saa bestemt, fordt jeg gjerne vil hare, at der skal drages en skarp Grændse mellem Forpagtningsforholdet og Fæsteforholdet. Den illuforsliffe Forpagtning, en Forpagtning med Blændværk, hvor der stilles en Afgift af f. Ex. en Tønde Byg pr. Tønde Land som Forpagtningsafgift i de første 16 Aar, og derefter maaskee 5 a 6 Tønder Byg i Forpagtningsafgift pr. Tønde Land i de paafølgende Aar, vil jeg ansee for ligesaa utilstedeligt som det Forhold, jeg nys omtalte, men naar Forholdet i det Hele er sundt, troer jeg heller ikke, man løber nogen Fare for, at Sliqt vil indtræde. Naar Forpagtningen er af den Art, at den udelukker Muligheden af overmaade store Forudbetalinger og reduceres til almindelige Forpagtninger med rimelige Forpagtningsafgifter i den paagjældende Tid,

troer jeg, at dermed er opnaaet alt Muligt, hvad der kan ønskes for at betrygge de hidtilværende Brugere af det Fæstegods, der ikke bliver fæstet bort eller solgt, og jeg skal for min Part være fuldkommen villig til at gaae ind paa en Lovgivning, hvis Hensigt er at gjøre det umuligt, at sliqe Overdragelser, som Forpagtninger paa to Personers Levetid paa den angivne Maade med store Recognitioner, i det Hele kunne finde Sted, ialtsald ikke uden at være undergivne de samme Bestemmelser og Indskrænkninger som Fæsteforhold. Derimod vilde jeg finde det meget uheldigt, om man vilde indføre lignende Bestemmelser for Forpagtninger paa en bestemt Tid, navnlig paa saa lang Tid som 50 Aar og binde dem ved de samme Baaend som Fæstegodsset. Der er den store Forskjel derimellem, at en Forpagtning paa 50 Aar er en klar Contract, som giver noget Bestemt for alle Paagjældende og som føres over paa Contrahenternes Arvinger, medens en Forpagtning paa to Personers Levetid og en Fæstecontract er en Hazardcontract, der er ubestemt med Hensyn til Tid og med Hensyn til den Virkning, den vil have paa den Tid, dens Virksomhed hører op. For sliqe Contracter er det ganske anderledes nødvendigt, at der haves Bestemmelser som de, der findes i Loven af 19de Februar 1861, end for rene Forpagtninger paa en længere Aarrække. Det har i det Hele staaet for mig, som om Forordningen af 1792 § 11 gaaer ud paa, at naar Jorddroten, som han kaldes der, giver en Forpagtning for en meget lang Aarrække, der siges udtryffeligt „mindst 50 Aar“, skal han have Ret til at fordre den betragtet som enhver anden Forpagtning. At dette derimod ikke bør finde Sted, saasnart man søger at omgaae denne Bestemmelse ved at kalde et Fæsteforhold en Forpagtningscontract, er en ganske anden Sag.

Jeg kan ikke slutte uden at gjentage, at skøndt dette Lovforslag efter min Overbeviisning er ubrugeligt i den Form, hvori det er fremkommet, nærer jeg dog det Haab, at den Discussion, som er ført derom, ikke maa føre til at modvirke den Sag, man oprindelig har søgt at fremme ved det foreliggende Forslag,